

Register Number:

Date:

ST. JOSEPH'S COLLEGE (AUTONOMOUS), BANGALORE-27

B.A. B.SC. SANSKRIT - II SEMESTER

SEMESTER EXAMINATION: APRIL 2018

215 -SANSKRIT

Time- 2 1/2 hrs

Max Marks-70

I. दशानाम् एकवाक्येन संस्कृतभाषायां लिखत।

10×1=10

- अ) कः स्वभावं न जहाति?
- आ) चतस्रः बालकाः इति शुद्धं वा न वा?
- इ) केषु यत्रः करणीयः?
- ई) रामस्य पादयोः कीदृशं चूर्णम् अस्ति?
- उ) शशिनं का अनुगच्छति?
- ऊ) इन्द्रः कस्मै वरं दत्तवान्?
- ऋ) दिलीपस्य सुतः कः?
- ऋ) कौत्सः कस्य शिष्यः?
- लृ) इन्दुमती कं परिणयति?
- ए) कुम्भोधरः कस्य रक्षणं करोति?
- ऐ) विदर्भदेशस्य नृपः कः?
- ओ) दिलीपस्य कति यागाः निर्विघ्नाः जाताः?

II. आङ्ग्लभाषायाम् अर्थं लिखत।

5×1=5

- 2. मृत्तिका
- क. पुलिनम्
- ख. आवर्तः

11. बहुविघ्नास्तु सदा कल्याणसिद्धयः।

12. तस्य तदेव मधुरं यस्य मनो यत्र संलग्नम्।

VI. सविस्तारेण लिखत

1×10=10

13. श्लोलसहितं रघुवंशमधिकृत्य लिखत।

14. दशरथस्य शापविषये लिखत।

VII. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा उत्तरं लिखत ।

भगीरथी इति ख्याता गङ्गा, सर्वान् लोकान् अतिक्रम्य आगत्य अन्ते शिवस्य जटाजूटे निबद्धा। सा महता प्रयत्नेन भूलोकम् आनीता इति के न जानन्ति? स च अयं गङ्गायाः आनयनार्थं कृतः प्रयत्नः “भागीरथप्रयत्नः” इति सुविख्यातः। अनन्यसाधारणं प्रयत्नम् उद्धर्तुम् अपि प्रयुज्यते एषः शब्दः सर्वैः अपि भारतीयैः। कुतः एषः प्रयत्नः अतिविशिष्टः, इत्यस्य अवगमनार्थं सन्ति अनेकानि वैज्ञानिकतथ्यानि, बहवः अभिलेखाः च । अस्माकं भारतीयानां पूर्वतनसभ्यतां ज्ञानं च अवगन्तुं तर्कपूर्णाः, वैज्ञानिकाः, सुग्रथिताः सततप्रयत्नाः च ये प्रवृत्ताः प्रवर्तन्ते च तेषु समकालीनानां जीवनविषयकारणम् अध्ययनानाम् अपि वर्तते समावेशः। अस्य विषयसङ्कलनस्य हेतुः मूल्यातिशययुतस्य महत्तमस्य च भारतीयस्थापत्यशास्त्रस्य अग्रिमसन्ततिभ्यः प्रदर्शनमात्रं न, अपि तु अस्मत्पूर्वजैः जगत्कल्याणाय सप्रयत्नं न्यस्तानां पादानां कारणेन सर्वैः अस्मदादिभिः पठनीयानां पाठानां प्रकाशनम् अपि। सङ्कलनमिदं साहित्यम्, भूगोलम्, भूगर्भशास्त्रम्, इतिहासः इत्येतेषाम् परिप्रेक्षे प्रस्तूयते।

पूर्णवाक्येन लिखत

4×2 = 8

ट. गङ्गा सर्वान् लोकान् अतिक्रम्य अन्ते कुत्र निबद्धा भवति?

ठ. भागीरथप्रयत्नः इति किमर्थं प्रयुज्यते?

ड. सङ्कलनमिदं किमर्थं प्रस्तूयते?

ढ. अस्माकं भारतीयानां सभ्यतानां विषये लिखत ।

VIII. संस्कृते अनुवादं कुरुत

10

Once a Rajarishi named Vajashravas in order to perform a mahayajna had given away everything he owned in the form of charity. His son who was named Nachiketha saw all this and asked oh! Father to whom did you give me ? Angry at being asked a second and third time, his Father replied, "I have given you to death", thinking that his Father's words must not be in vain, Nachiketha decided "I will go to yama". In this way without any desires, Father Vajashrava, for sake of truth, sent his son to land of the death. Nachiketha reached yamaloka and saw that, the lord of the house was not there, making a decision to wait till yamaraja reached. Waiting for yama without eating, Nachiketha fasted for 3 night. yama who then returned home saw Nachiketha and said, welcome!, you're my guest, as a guest I cannot neglect you. You have not eaten anything while waiting for me in my house, this is my fault, therefore because you have waited for me, I will grant you 3 boons.